

2016. január 24.
Debrecen
Istentisztelet

„²²Ezt mondja az ÚR: Ne dicsekedjék bölcsességével a bölcs, ne dicsekedjék erejével az erős, ne dicsekedjék gazdagságával a gazdag! ²³Aki dicsekedni akar, azzal dicsekedjék, hogy érti és tudja rólam, hogy én vagyok az ÚR, aki szeretetet, jogot és igazságot teremtek a földön, mert ezekben telik kedvem - így szól az ÚR!” Jer 9,22-23

Drága Gyülekezet!

Kb. 9 évvel ezelőtt, amikor Nyíregyházára kerültem, egy alkalommal az istentisztelet után valaki oda jött hozzám, s kérdőre vont, számon kért, hogy miért szólítom meg, nevezem a gyülekezetet „drága” gyülekezetnek, mikor nem is drága, hanem bűnös ez a gyülekezet, bűnös emberekből áll? Kicsit olyan „leforrázottan” álltam a templomban, hirtelen nem is tudtam mit mondani, de aztán összeszedve gondolataimat és bátorságomat, elmondtam neki, hogy a „drága” kifejezéssel a szeretetemet szeretném kifejezni, de ami még ennél

is fontosabb, hogy Isten Igéje mit mond: Istennek nagyon sokba került, hogy mi itt ülhessünk, hallgathassuk az Ő Szavát alkalomról alkalomra. Ő azt mondja: „¹⁸**Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből; ¹⁹Hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányén, a Krisztusén:”** I Pt 1,18-19. S mivel Istennek igazán drága lett ez az ár, ezért joggal mondhatjuk, hogy drága gyülekezet. S ez érvényes nem csupán a nyíregyházira, ahol szolgálhatok, hanem érvényes a debreceni gyülekezet minden egyes tagjára, az evangélikus egyházra. Olyan jó azt is tudni, hogy Isten úgy gondol az övéire: „**Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja!**” Zak 2,12. Mi Isten szeme fénye lehetünk. Rendben, hogy ez a mondat Zakariás prófétán keresztül hangzik el a zsidó népnek, de Jézus Krisztus halála óta ez a mondat mindenkire vonatkozik, aki Őhöz tartozik. „**Aki a tulajdon Fiát nem kímélte**” (Róm 8,32) értünk, ezzel felértékelte az életünket. Ezzel a váltsággal lett igazán értékes az ember élete. Ezért lehetünk ma itt, s ezért érezzük

ennek a „drága” megszólításnak a súlyát, mert Isten ennyire szereti az embert. És mindenem, amim van, az Tőle van! Ezért ne vegyünk dolgokat természetesnek! Nem természetes, hogy ma reggel felkelhettünk. Nem természetes, hogy megreggeliztünk – legalábbis remélem, mindenki reggelizett –, hogy jöhettünk gyülekezetbe Igét hallgatni, hogy van egy lelki közösségünk, van ilyen csodálatos lelki otthonunk, ahol vasárnapról-vasárnapra itt lehetünk. Ezek mind-mind nem természetes dolgok. Az az ember, aki hozzászokik a „nem természeteshez”, előbb-utóbb oda jut, hogy úgy gondolja, jár neki. Aki nem tud hálát adni a „nem természetesért”, az előbb-utóbb követelni fog. Aki úgy gondolja, hogy a „nem természetes” jár neki, az elbizakodottságban él. Aki pedig elbizakodottságban él, az azzal dicsekszik, ami nem az övé. Az Istentől elszakad ember pedig éppen ilyen. Azzal kérkedik, ami nem az övé, pedig azt is kapta, amije van. Dávid így ír erről: „**Mert tőled van minden, és a miket a te kezedből vettünk, azokat adtuk most néked.**” I Krón 29,14. Dávid meglátta, hogy semmi sem az övé, amije van, hanem mindent

kapott. Nem ő kaparta ki magának a gesztenyét, nem ő küzdötte fel magát oda, ahol volt, hanem meglátta Isten jelenlétében, hogy nincsen dicsekedni valója, mert minden Tőle van! Istentől volt az ő elhívása, kiválasztása, királlyá választás, Istentől volt a gazdagsága és jóhíre, minden győzelme, öröme és terhe. Ezért írja: „Mert tőled van minden...”. Az embernek el kell idáig jutnia lelkileg! Mert sajnos emberi természetünk része, a bűneset óta velünk születik, hogy többnek gondoljuk magunkat, mint amik valójában vagyunk. Ezért írja Pál: „**Ne gondolja magát többnek, mint ameny-nyinek gondolnia kell...**” Róm 12,3. Igen, szeretünk nagyobbak látszani, a másikinál nagyobbakat mondani, kérkedni, dicsekedni, egymással versengeni, a másiban konkurenciát látni, szeretnénk a másikon felülkerekedni, két vállra fektetni, magunkat többnek láttatni. A *dicséret*, *dicsekvés*, *dicsőség* szavaink mind a dics szóból erednek. Az értelmező kéziszótárban azt írják a dics szóról: „*Elismert nagyság. Személy vagy csoport jeles tette, jellembeli tulajdonsága, vagyona vagy kitűnősége miatti hírnév, illetve magasabbrendűséget*

jelképező fény, boldogságot, fenséget jelentő ragyogás, glória.”. Erre a dicséretre, dicsőségre vágyik minden ember a szíve mélyén. Hiszen örül, ha vállon veregetik, megdicsérik, ha hallja a nevét, akkor megelégedettség lesz benne, ha méltatják, ha elismerik. Természetünkéből fakad, hogy ez jól esik a kis szívünknek. Elismertségre, nagyságra, olykor magasabbrendűségre vágyik az ember. Ezért szereti, ha dicsérik, ezért dicsekszik, hogy jobbnak, nagyobbak tűnjön fel és ezért vágyik a dicsőségre, hogy nevét, személyét méltassák. Ezzel növekszik az elbizakodottság, az ember egója, törekszik egyre feljebb és feljebb, megállíthatatlanul, mindent, amit megszerzett, magának tulajdonítja, ő harcolt meg érte, ő küzdötte fel magát abba a pozícióba, rangba. Az ilyen ember érzi majd magát egészen nyeregben, úgy gondolja, mindent megtehet, mert neki az jár. Oly sokszor volt ilyen lelki állapotban Izrael népe is. Azt hitte, a választottsággal jogok járnak, nem pedig felelősség. Ha valamit Isten ad, azzal nem jogot formál az ember valamire, hanem abban Isten felelőséggel ruházza fel az embert. Kaptál valamit, ami nem a tiéd.

Izrael ebben az időszakban visszaélt olyan dolgokkal, amit Isten adott. Oly döbbenetes, ahogy a próféta leírja a kor jelentését, diagnózisát:

„¹³Most pedig, mivel ilyen dolgokat követtetek el - így szól az ÚR -, bár én intettelek benneteket, idejében intettelek, de ti nem hallgattatok rám, szóltam nektek, de nem válaszoltatok. [...] ¹⁶Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg! ¹⁷Nem látod, mit csinálnak Júda városában és Jeruzsálem utcáin? ¹⁸A fiak fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének, **és italáldozatot mutassanak be más isteneknek, és ezzel bosszantsanak.** [...] ²¹Ezt mondja a Seregek URa, Izrael Istene: **Égőáldozataitokat rakjátok véresáldozataitok mellé, és egyétek meg a húst!** ²²Mert nem az égő- és véresáldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsotot nekik, amikor kihoztam őket Egyiptomból, ²³hanem ezt parancsoltam nekik:

Hallgassatok az én szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgok legyenek! ²⁴De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat. ²⁵Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem. ²⁶De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik. ²⁷Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni. ²⁸Azért ezt mondd nekik: Ez az a nép, amely nem hallgatott Istenének, az ÚRnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból.” Jer 7,13.16-18.21-28

„...mert mindenki házasságtörő, hűtlen társaság! ²Nyelvük olyan, mint a kifeszített íj, hazugsággal és nem igazsággal hatalmaskodnak az országban! Egyik gonoszsgót a másik után követik el, de engem nem ismer-

nek - így szól az ÚR. ³Mindenki őrizkedjék felebarátjától, ne bízzatok a testvérben sem! Hiszen még a testvér is mind meg akar csalni, rágalmakat terjeszt még a felebarát is. ⁴Becsapják egymást az emberek, nem mondanak igazat. Hazug beszéddel koptatják nyelvüket, belefáradnak a romlottságba. ⁵Lakóhelyed álnokság tanyája; az álnokság miatt tudni sem akarnak rólam - így szól az ÚR. ⁶Ezért így szól a Seregek URa: Megolvasztom, megvizsgálom őket, mi mást tehetnék népemmel? ⁷Gyilkos nyíl a nyelvük, szájuk álnok módon beszél, békésen beszélnek egymással, de magukban cselet szönek.” Jer 9,1-7. „Mivel elhagyták tanításomat, amelyet én adtam nekik, nem hallgattak szavamra, és nem aszerint éltek, ¹³hanem megátalkodott szívvel követték a Baalokat, amire elődeik tanították őket, ¹⁴azért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Örömmel etetem meg ezt a népet, és méreggel itatom meg. ¹⁵Szétszórom őket olyan népek közé, amelyeket nem ismertek sem ők, sem elődeik, és fegyvert küldök a

nyomukba, amíg csak meg nem semmisítem őket!” Jer 9,12-15

A nép nyeregben érezte magát. Olyat is megengedett magának, ami utálatosnak lát az Úr. Nem vették komolyan az ő szavát, intését, figyelmeztetését. Hidegen hagyta az embereket Isten tanácsa. Azt gondolta a nép, mindent megtehet. Ura a helyzetnek, mert már nem tekintette urának az Úrt! Ilyen körülményekben, ellehetetlenült helyzetben hívja el az Úr Jeremiást, s ekkor hangzik el, ilyen körülményekben az intés: „senki ne dicsekedjék!” Izrael visszaélt azzal, amit kapott. Úgy gondolta, mindent megengedhet magának büntetlenül, hogy nem lesz semminek következménye. S ekkor nagyon kemény ítéletet mond Isten, mert ő nem hagyja a bűnt büntetlenül, nem tehet az ember azt, amit akar végletekig. Isten rámutat: ne dicsekedj a bölcsességgel, ne gondold, hogy bölcs vagy, hiszen **„a bölcsesség kezdete az Úrnak félelme”** (Péld 1,7), de te nem félsz engem. Ne dicsekedj az erőddel, mert erőtlen vagy, ne dicsekedj a gazdagsággal, mert ma van, holnap elvételik. Nincs mivel dicsekedni! S ezután írja Jeremiás

azt a csodálatos imádságot, mely a 10. fejezetben van: **„²³Tudom, URam, hogy az ember nem ura élete útjának, és a rajta járó nem maga irányítja lépteit! ²⁴Fenyíts minket, URam, de mértékkel, ne haragodban, hogy semmivé ne tégy!”** Jer 10,23-24. Milyen jó, hogy Isten elhívott egy embert, akinek helyén van a szíve és helyén van az esze. Akinek van annyi alázata, hogy lássa, minden Istennél van, és látta, Istennek van hatalma adni, de van hatalma elvenni. összetudja törni elbizakodottságunkat, gőgünket!

Olyan szépen van felépítve egyházunk liturgiája, olyan szépen épülnek egymásra vasárnapjaink. Ennek a mai vasárnapnak az a címe: *„Elbizakodottságból odaadó istentiszteletre!”*. Isten idáig szeretne bennünket eljuttatni. A kérkedő, elbizakodott életből az odaadó, alázatos életre. Isten jelenlétében nincsen helye a fennhéjázó életnek, szavaknak, tetteknek! Az Ő jelenlétében átértékelődik az ember élete, hiszen rájön, mindenem, amim van, Tőle van! Ő ezt a megkeményedett, tőle eltávolodott szívet szeretné megváltoztatni. Azt olvassuk a Jeremiás 17-ben **„⁹Csalárdabb a szív mindennél,**

javíthatatlan;”. Ezt a javíthatatlan szívet szeretné kicserélni. Ezért mondja Ezékiel prófétán keresztül: „²⁶**És adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek, és elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet.** ²⁷**És az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolatomban járjatok és az én törvényeimet megőrizzétek és betöltsétek.**” Ez 36,26-27. Milyen jó ezzel az új szívvel élni, már nem a magunk dicsőségét keresni, hanem az Ő nevét felmagasztalni, aki egyedül méltó rá. Milyen jó, hogy ezzel az új szívvel már nem a magunk elismerését, nagyságát keressük, hanem az Ő páratlan nagyságát – ahogy írja Pál – „⁸...kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őérte kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem.” Fil 3,8. Egy új szív ilyenre képes! De csak a Krisztusban kapott új szív, új élet! Ezért van szükségünk Krisztusra! Arra a drága Krisztusra, drága vérre, amely lemos minden bűnt, vétket, emberi gyarló dicséretet és dicsőségke-

resést. Mert ennek a szívnek a mozgató rugója már nem önmaga, hanem a Krisztus!

Ebből a hiábavaló életből, hiábavaló dicsőségből váltott meg minket Jézus Krisztus drága vérével, ezért lehetek én is, s ez a drága gyülekezet is oly drága Istennek, a szeme fénye. Ha van dicsekedni valónk, hát ez, Krisztus megváltott gyermekei lehetünk, drága gyermekei!

Ámen!